

БИЗНЕС ПЛАН
БИС/ТК 47
РАДИОСЪОБЩИТЕЛНИ СИСТЕМИ И РАДИОСЪОРЪЖЕНИЯ

1 БИЗНЕС СРЕДА НА БИС/ТК 47

1.1 Описание на бизнес средата

Следните политически, икономически, технически, регулаторни и социални фактори описват бизнес средата на сектора, свързан с областта на БИС/ТК 47, които могат да повлияят значително върху процеса на разработването и върху съдържанието на стандартите.

Радиосъоръженията заедно с информационните и комуникационните технологии (ИКТ) са в основата на сложни системи, които поддържат ежедневната обществена активност, правят възможно функционирането на нашите икономики в основни сектори като здравеопазване, енергетика, финанси и транспорт и по-специално, поддържат функционирането на вътрешния пазар. Също така, непрекъснато нарастващото сливане на функциите на продуктите на информационните технологии с тези на дома и на професионалните развлекателни продукти поражда необходимост да се помисли за хармонизиране на изискванията за безопасност на тези продукти.

Наличието на съвременни хармонизирани стандарти за радиосъоръжения дава възможност на европейските оператори да се конкурират и да предлагат нови продукти на глобалния пазар. Гъвкавите, координирани и достатъчно бързи процеси на стандартизация са съществено изискване на цифровия единен пазар на Европа.

Действащата в момента нормативна уредба обхваща редица нормативни актове, по-съществените от които са: закон за електронните съобщения, закон за електронното управление, закон за защита на личните данни и някои други, както и отделни разпоредби в други специални закони, включително следните документи на КРС:

- правила за осъществяване на електронни съобщения чрез радиосъоръжения, които ползват радиочестотен спектър, който не е необходимо да бъде индивидуално определен;
- технически изисквания за работа на наземни мрежи, позволяващи предоставяне на електронни съобщителни услуги;
- технически изисквания за работа на електронни съобщителни мрежи от подвижна радиослужба.

Директиви и регламенти

- Директива 2014/30/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 година за хармонизиране на законодателствата на държавите членки относно електромагнитната съвместимост;
- Директива 2014/35/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 година за хармонизиране на законодателствата на държавите членки за предоставяне на пазара на електрически съоръжения, предназначени за използване в определени граници на напрежението;
- Директива 2014/53/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 година за хармонизирането на законодателствата на държавите членки във връзка с предоставянето на пазара на радиосъоръжения.

Област на дейност на БИС/ТК 47

Областта, в която работи БИС/ТК 47, включва стандартизация в областта на всички радиосъоръжения, включително:

- електроакустика и звукозапис;
- аудио-, видео- и мултимедийни системи и устройства и свързаните с тях подсистеми;
- потребителски устройства за развлечения и информация и свързани подсистеми;
- съоръжения, използвани в радиосъобщенията за подвижни станции и сателитни съобщителни системи;
- предавателни устройства за радиосъобщения;
- радиочестотни и микровълнови пасивни елементи;
- устройства с плоски панелни дисплеи;
- морска навигация и радиосъобщителни устройства и системи;
- кабелни системи за телевизионни сигнали, звукови сигнали и интерактивни връзки;
- измервания на радиосмущения и статистически методи.

БИС/ТК 47 е огледан и участва в дейността на следните европейски и международни технически комитети:

CLC/SC/210A *Електромагнитна съвместимост – по отношение на IEC/CISPR [Electromagnetic Compatibility (EMC)]*

CLC/TC/209 *Кабелни системи за телевизионни сигнали, звукови сигнали и интерактивни връзки [Cable networks for television signals, sound signals and interactive services]*

CLC/SR/110 *Устройства с плоски дисплеи [Flat panel display devices]*

CLC/SR/103 *Предавателни устройства за радиосъобщения [Transmitting equipment for radiocommunication]*

CLC/SR/100 *Аудио-, видео- и мултимедийни системи и устройства [Audio, video and multimedia systems and equipment]*

CLC/SR/46F *Радиочестотни и микровълнови пасивни елементи [RF and microwave passive components]*

CLC/SR/29 *Електроакустика [Electroacoustics]*

CLC/SR 80 *Морска навигация и радиосъобщителни устройства и системи [Maritime navigation and radiocommunication equipment and systems]*

IEC/TC 80 *Морска навигация и радиосъобщителни устройства и системи [Maritime navigation and radiocommunication equipment and systems]*

IEC/TC/110 *Устройства с плоски дисплеи [Flat panel display devices]* (наблюдател)

IEC/TC/103 *Предавателни устройства за радиосъобщения [Transmitting equipment for radiocommunication]* (наблюдател)

IEC/TC/100 *Аудио-, видео- и мултимедийни системи и устройства [Audio, video and multimedia systems and equipment]* (наблюдател)

IEC/SC/46F *Радиочестотни и микровълнови пасивни компоненти [RF and microwave passive components]* (наблюдател)

IEC/TC/29 *Електроакустика [Electroacoustics]* (наблюдател)

IEC/SC/CISPR/A *Измервания на радиосмущения и статистически методи [Radio-interference measurements and statistical methods]* (наблюдател)

IEC/SC/CISPR/B *Смущения от индустриални, научни и медицински радиочестотни устройства, други индустриални устройства, въздушни захранващи линии, високоволтови устройства и електрически тракт [Interference relating to industrial, scientific and medical radio-frequency apparatus, to other (heavy) industrial equipment, to overhead power lines, to high voltage equipment and to electric traction]* (наблюдател)

IEC/SC/CISPR/D *Електромагнитни смущения, свързани с електрически/електронни устройства на подвижния състав и силови устройства на двигатели с вътрешно горене [Electromagnetic disturbances related to electric/electronic equipment on vehicles and internal combustion engine powered devices]* (наблюдател)

IEC/SC/CISPR/F *Смущения, свързани с битови уреди, инструменти, осветителни и подобни устройства [Interference relating to household appliances tools, lighting equipment and similar apparatus]* (наблюдател)

IEC/SC/CISPR/H *Норми за защита на радиоуслуги [Limits for the protection of radio services]* (наблюдател)

IEC/SC/CISPR/I *Електромагнитна съвместимост на устройства за информационни технологии, мултимедийни устройства и приемници [Electromagnetic compatibility of information technology equipment, multimedia equipment and receivers]* (наблюдател)

ETSI – Стандарти, хармонизирани с Директива 2014/53/ЕС – **по отношение на Радиосъоръжения** – съгласно сключено споразумение между КРС и БИС за въвеждане с потвърждаване на хармонизирани европейски стандарти на ETSI

1.2 Количествени показатели на бизнес средата

Следните количествени показатели описват бизнес средата с цел да се даде подходяща информация в подкрепа на дейностите на БИС/ТК 47 „Радиосъобщителни системи и радиосъоръжения”.

Съгласно Публичен регистър на предприятията със значително въздействие върху съответния пазар (чл. 33, ал. 1, т. 3 от ЗЕС) 23 компании са получили лиценз и разрешение за ползване на радиоспектъра на република България. Оборотите на тези фирми превишават два милиарда лева.

2 ПОЛЗИ, ОЧАКВАНИ ОТ ДЕЙНОСТТА НА БИС/ТК 47

Стандартите в областта на радиосъоръженията представляват ключов елемент във взаимоотношенията между доставчика, производителя и крайния потребител или собственик. Те могат, също така, да формират безпристрастни критерии за индустрията и органите в процедурите за спазване на съответните регламенти.

- Общоприетите стандарти стимулират развитието на радиосъоръженията, като осигуряват постоянно качество на продуктите и така се дава възможност за насърчаване лоялната конкуренция.
- Доверие на потребителите по отношение на безопасността и електромагнитната съвместимост на радиосъоръженията.
- Доверие на потребителите по отношение на качеството и екологичните аспекти, които да гарантират безопасност на радиосъоръженията и свързана със здравето безопасност на населението в близкото им обкръжение;
- Намаляване на емисиите и пестене на енергия.

3 УЧАСТИЕ В ДЕЙНОСТТА НА БИС/ТК 47

Членуването в Българския институт за стандартизация е доброволно. Членове на БИС могат да бъдат юридически лица, които желаят да подкрепят дейността по националната стандартизация и са съгласни да спазват устава на БИС. В работата на техническите комитети вземат участие упълномощени представители на членовете на БИС, които ги представляват по всички въпроси, свързани с дейността по стандартизация.

Към момента в БИС/ТК 47 членуват производители и търговци, органи на държавната администрация, научни институти и висши училища, органи за оценяване на съответствието и други заинтересовани лица от дейността на ТК 47.

4 ЦЕЛИ НА БИС/ТК 47 И СТРАТЕГИИ ЗА ТЯХНОТО ПОСТИГАНЕ

4.1 Определяне на целите на БИС/ТК 47

Основната цел на БИС/ТК 47 е да участва в разработването на европейски и международни стандарти и стандартизационни документи и във въвеждането им като национални. С тази си дейност техническият комитет допринася:

- за подпомагане на бизнеса чрез осигуряване на стандарти, свързани с безопасността, намаляване на радиосмущенията и осигуряване на електромагнитна съвместимост на радиосъоръженията и радиосистемите;
- за участието на експерти в разработването на европейски стандарти на огледалните технически комитети с приоритет в областта на радиосмущенията, като се отчитат националните особености;
- чрез стандартите от обхвата на БИС/ТК 47 - за подкрепяне на националното законодателство и подзаконовите нормативни актове, въвеждащи директивите на ЕС за радиосъоръжения и ЕМС.

4.2 Идентифициране на стратегиите за постигане целите на БИС/ТК 47

За постигане на поставените цели и очакваните резултати БИС/ТК 47 определя следните приоритети:

- привличане на нови членове, заинтересовани от дейността на БИС/ТК 47, в т.ч. производители, търговци, представители на изпълнителната власт, лаборатории за изпитване, лица за оценяване на съответствието;
- включване на нови експерти, които да допринасят за работата по стандартизация на национално, европейско и международно ниво и пряко да участват в дейността на огледалните комитети на CENELEC и IEC;
- въвеждане на европейски хармонизирани стандарти чрез превод на български език;
- взаимодействия с държавни институции, с научни, браншови и потребителски организации с цел разпространяване, подобряване и популяризиране на стандартизационния процес в полза на обществото;
- активизиране на използването на електронната платформа на БИС от членовете на БИС/ТК 47.

За по-пълно постигане на целите си БИС/ТК 47 си взаимодейства със следните други национални технически комитети:

БИС/ТК 57 *Информационни и комуникационни технологии,*

БИС/ТК 75 *Електромагнитна съвместимост,*

БИС/ТК 97 *Интелигентни транспортни системи и логистика.*

4.3 Аспекти на околната среда

Трябва да се полагат грижи за екологичните аспекти, когато се създават нови или се ревизират съществуващи стандарти, свързани с опазването на околната среда, включително намаляване на радиосмущенията, свързани със стандартите от обхвата на БИС/ТК 47. Тези изисквания са включени в хармонизираните стандарти по Директива 2014/53/ЕС „Радиосъоръжения” и Директива 2014/30/ЕС „Електромагнитна съвместимост”.

5 ФАКТОРИ, ВЛИЯЕЩИ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА РАБОТНАТА ПРОГРАМА НА БИС/ТК 47

Работната програма (РП) е разнородна и изисква участници както с широки, така и със специализирани познания за радиосъоръженията. Ресурсите и постоянната мотивация на всички заинтересовани страни са решаващи фактори за изпълнението на работната програма на БИС/ТК 47.

Основните фактори за изпълнението на РП са:

- необходимост от експерти в съответната област;
- осигурени финансови средства.